

ประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติจัดสรรงรัยได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๓๔

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประจำรอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป ประกอบมีกับพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๖ กำหนดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์จากการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการมีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น การพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสำคัญและพันธกรณีระหว่างประเทศ การลดความซ้ำซ้อนและขัดแย้งของกฎหมาย การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย โดยในการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติจัดสรรงรัยได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๔ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จะต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๖ ตลอดจนแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย ตามที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งจะต้องมีการประกาศ การเปิดรับฟังความคิดเห็น ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้ เพื่อให้การประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติจัดสรรงรัยได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นไปตามกฎหมายและแนวทางดังกล่าว กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ กฎหมายที่จะเปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติ หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๖

พระราชบัญญัติจัดสรรงรัยได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

๑.๒ ผู้เกี่ยวข้องที่จะทำการฟังความคิดเห็น

- (๑) ผู้บริหารในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ. เทศบาล อบต. กทม. และเมืองพัทยา)
- (๒) พนักงานส่วนท้องถิ่น/ข้าราชการส่วนท้องถิ่น/เจ้าหน้าที่ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบจ. เทศบาล อบต. กทม. และเมืองพัทยา)
- (๓) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- (๔) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง

- (๕) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง (ไม่รวมกรมสรรพากร)
 (๖) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 (๗) ประชาชนในท้องถิ่น/ประชาชนทั่วไป
 (๘) หน่วยงานอื่น ๆ

๑.๓ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะดำเนินการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการต่อไปนี้ ตามความเหมาะสมสำหรับผู้เกี่ยวข้องแต่ละกลุ่ม โดยมีวิธีการหลักที่จะนำมาใช้ ดังต่อไปนี้

- (๑) รับฟังความคิดเห็นผ่านทางระบบกลางภาษาไทย (www.law.go.th)
 (๒) การทำหนังสือสอบถามความคิดเห็นไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
 ทั้งนี้ ประชาชนทั่วไปสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางเว็บไซต์ระบบกลางภาษาไทย (www.law.go.th) หรือผ่านช่องทางตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

๑.๔ ระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น

วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๘ ถึงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๘

๑.๕ รอบระยะเวลาการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

การประเมินผลสัมฤทธิ์ครั้นนี้ เป็นการประเมินผลจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติจัดสรรวรายได้ ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๙ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๙ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗

๒. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติจัดสรรวรายได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๙

พระราชบัญญัติจัดสรรวรายได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๙ มีวัตถุประสงค์มาจากการที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้ยกเลิกภาษีการค้าและนำภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะมาใช้แทน และได้มีกฎหมายกำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติห้องถิ่นเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ เพื่อเป็นรายได้แก่ห้องถิ่นท่านองเดียวกับภาษีการค้า จึงสมควรกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรวรายได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น ท่านองเดียวกับพระราชบัญญัติจัดสรรวรายได้ประเภทภาษีการค้าให้แก่เทศบาล สุขาภิบาล และองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๐๕ พร้อมกับยกเลิกพระราชบัญญัติจัดสรรวรายได้ประเภทภาษีการค้าให้แก่เทศบาล สุขาภิบาล และองค์กรบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒.๒ มาตรการสำคัญของกฎหมาย

มาตรการสำคัญของพระราชบัญญัติจัดสรรวรายได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ ให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๙ มีดังนี้

๒.๒.๑ การยกเลิกกฎหมายเดิมและบังคับใช้กฎหมายใหม่

- (๑) พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นต้นไป
 (มาตรา ๒)

(๒) ให้ยกเลิก...

(๖) ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติจัดสรรรายได้ประเภทภาษีการค้าให้แก่เทศบาล สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๐๕ ทั้งนี้ เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงระบบภาษีจากภาษีการค้ามาเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ (มาตรา ๓)

๒.๒.๒ การรวมและจัดสรรรายได้ภาษี และกลไกการดำเนินการ

(๑) ให้ร่างการส่วนท้องถิ่นทุกแห่งซึ่งได้รับภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ อันเป็นรายได้ตามกฎหมายว่าด้วยรายได้เทศบาล กฎหมายว่าด้วยรายได้สุขาภิบาล กฎหมายว่าด้วยระเบียบ บริหารราชการส่วนจังหวัด กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร กฎหมายว่าด้วยระเบียบ บริหารราชการเมืองพัทยา และกฎหมายว่าด้วยราชการส่วนท้องถิ่นอื่น ส่งมอบภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจ เฉพาะที่ได้รับทั้งจำนวนแก่กระทรวงมหาดไทย เพื่อให้กระทรวงมหาดไทยจัดสรรแก่ราชการส่วนท้องถิ่น ทุกแห่งทั่วราชอาณาจักร (มาตรา ๔ วรรคหนึ่ง)

(๒) ในกรณีที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้กรมสรรพากรเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะเพื่อราชการส่วนท้องถิ่น เมื่อกรมสรรพากรได้หักค่าใช้จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๆ แล้ว ให้กรมสรรพากรส่งมอบภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะทั้งจำนวนแก่กระทรวงมหาดไทยเพื่อให้ กระทรวงมหาดไทยจัดสรรตามมาตราหนึ่ง และให้กรมสรรพากรแจ้งจำนวนภาษีดังกล่าวที่เรียกเก็บได้พร้อมทั้ง ค่าใช้จ่ายที่ได้หักไว้ให้ราชการส่วนท้องถิ่นนั้นทราบ (มาตรา ๔ วรรคสอง)

(๓) การจัดสรรเงินรายได้ ตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้กำหนดคงเหลือ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๔ วรรคสาม)

๒.๒.๓ บทบัญญัติที่กำหนดให้ใช้กฎกระทรวงของกฎหมายฉบับเก้ายังคงมีผลใช้ บังคับโดยอนุโญตินกว่าจะมีการตรากฎกระทรวงฉบับใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

บรรดากฎกระทรวงที่ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดสรรรายได้ประเภทภาษีการค้าให้แก่เทศบาล สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๐๕ ให้คงใช้บังคับได้ต่อไป โดยอนุโญติ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕)

๒.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

ประโยชน์ที่คาดว่าประชาชนจะได้รับจากการปฏิบัติตามและบังคับใช้พระราชบัญญัติ จัดสรรรายได้ประเภทภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๕ มีดังนี้

๒.๓.๑ การกระจายการพัฒนาที่เท่าเทียมมากขึ้น : กฎหมายนี้กำหนดให้รวมรวม ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะที่จัดเก็บได้จากทุกท้องถิ่นมารวมไว้ที่ส่วนกลาง (กระทรวงมหาดไทย) และ จึงจัดสรรงบให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นทุกแห่งทั่วราชอาณาจักร กลไกนี้ช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการคลัง ระหว่างท้องถิ่นที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูง (เก็บภาษีได้มาก) กับท้องถิ่นที่ขาดแคลนรายได้ ทำให้ท้องถิ่น ที่มีรายได้น้อยยังคงได้รับงบประมาณเพื่อนำไปพัฒนาบริการสาธารณสุขและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับ ประชาชนในพื้นที่ของตน

๒.๓.๒ การสร้างเสถียรภาพทางการคลังให้แก่ท้องถิ่น : การจัดสรรงบประมาณ จากส่วนกลางช่วยให้ราชการส่วนท้องถิ่น トイเดพะในพื้นที่ห่างไกลหรือมีภาระทางเศรษฐกิจน้อย มีความมั่นคงทางรายได้มากขึ้น สามารถวางแผนการพัฒนาและจัดทำบริการสาธารณะได้อย่างต่อเนื่อง เช่น การซ่อมบำรุงถนน การซักการขยะ หรือการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน

๒.๓.๓ การส่งเสริมการบริหารงานของท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ : การมีกฎหมายกลางในการจัดสรรรายได้ประจำหนี้ ถือเป็นการวางแผนการครอบครองคลังสำหรับท้องถิ่นให้เป็นระบบเดียวกันทั่วประเทศ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการและตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ด้วยมีประสิทธิภาพมากขึ้นในระยะยาว

๒.๔ ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้พระราชบัญญัติจัดสรรรายได้ประจำหนี้ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๔ มีหลายประการ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ของการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างเต็มที่ ซึ่งได้แก่

(๑) การเกิดขึ้นของพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๖ ที่ให้อำนาจคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ในการทำหน้าที่จัดสรรภาษีให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งทำให้เกิดค่าดำเนินการและบทบาทของพระราชบัญญัติจัดสรรรายได้ประจำหนี้ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๔ ว่าควรมีการปรับปรุงหรือยกเลิกเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ กลไกที่ขับขันนี้สร้างความสับสนและอาจเป็นอุปสรรคต่อการปฏิรูปการคลังท้องถิ่นในภาพรวม

(๒) รายได้ที่ได้รับการจัดสรรตามพระราชบัญญัติจัดสรรรายได้ประจำหนี้ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีธุรกิจเฉพาะให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๔ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมักไม่เพียงพอ ต่อรายจ่ายและการกิจที่ได้รับการถ่ายโอนมา ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเพิ่งเงินอุดหนุน จากรัฐบาลกลางในสัดส่วนที่สูง ซึ่งเงินอุดหนุนมีความไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลในแต่ละปี ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความเป็นอิสระทางการคลังและไม่สามารถวางแผนการพัฒนาในระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งอาจขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการเงินการคลัง รวมถึงการวางแผนและการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมาอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้งบประมาณที่ได้รับมาอาจไม่ถูกนำไปใช้ประโยชน์สูงสุด หรือไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ควรจะเป็น

(๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะขนาดเล็กและอยู่ห่างไกล ยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายภาษีที่ขับขัน รวมถึงขาดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลและทะเบียนทรัพย์สิน ทำให้การประเมินและติดตามการจัดเก็บภาษีขาดประสิทธิภาพ

๒.๕ ผลิติการดำเนินคดีและการลงโทษ

- ไม่มี -

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ร้อยตำรวจโท

(พชรนก ชลามุเคราะห์)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น